

ANGELA GHEORGHÎȚA, MARIUS SPĂȚARU, CIPRIAN BABIȚĂ

Bănuțul de Argint și domnișoara Pușculiță

Educație financiară pentru copii și adolescenți

Tu Memorabil

2026

Cuprins

CUVÂNT ÎNAINTE.....	7
BĂNUȚUL DE ARGINT ȘI LUMEA CARE NUMĂRĂ CU INIMĂ.....	29
ULTIMA ZI DE ȘCOALĂ ȘI DRUMUL CĂTRE NOU ÎNCEPUT.....	45
PORTOFEL, POTECA GALBENĂ ȘI ORAȘUL BANCNOTELOR.....	59
REGULILE ORAȘULUI ȘI PREȚUL GRABEI.....	77
DOMNIȘOARA PUȘCULIȚĂ DIN VITRINĂ.....	87
SCUMP, IEFTIN ȘI FOARTE IEFTIN.....	101
DOMNUL CHELTUITOR ȘI CAIETUL DE DATORII.....	111
CONTROLUL, ARESTUL ȘI LECȚIA DESPRE TAXE.....	123
DREAMCHART-UL ȘI BICICLETELE CĂTRE CARTIERUL BANCHERILOR.....	145
CONTRACTUL, UNCHIUL ȘI PREȚUL CARE URCĂ.....	159
AUDIENȚA, TITLURILE DE STAT ȘI SALVAREA DOMNIȘOAREI PUȘCULIȚĂ.....	173
ÎNTOARCEREA ACASĂ, SCRISOAREA DE RECOMANDARE ȘI BICICLETA CARE A RĂMAS.....	191

1

BĂNUȚUL DE ARGINT ȘI LUMEA CARE NUMĂRĂ CU INIMĂ

Undeva, dincolo de dealurile înverzite unde vântul suflă mereu cu o adiere blândă, se întinde un ținut pe cât de mic, pe atât de plin de minunății. Este o lume unde fiecare casă are acoperișul strălucitor ca o monedă proaspăt ștearsă, iar străzile sunt pavate cu pietre netede care scot un sunet cristalin atunci când pășești pe ele. În această vale liniștită, timpul nu se măsoară doar în ore și minute, ci în clipe de înțelepciune, în lecții învățate și în zâmbete împărțite la ceas de seară. Copacii din acest tărâm nu fac mere sau pere obișnuite, ci rodesc idei, iar râurile murmură povești despre răbdare, despre curaj și despre cum lucrurile mici, puse laolaltă cu grijă, pot construi munți falnici. Aceasta este lumea Cifrelor Vesele, un loc unde totul are un rost, o valoare ascunsă și unde locuitorii știu că cea mai mare bogăție nu stă în ceea ce poți ține în mână, ci în ceea ce poți păstra în minte și în suflet.

La marginea acestui ținut, într-o căsuță cu ferestre mari prin care lumina soarelui intra întotdeauna

prietenoasă, locuia o familie tare respectată. Casa lor era mereu curată, ordonată, iar mirosul de plăcintă cu mere și scortîșoară plutea constant în aer, aducând un sentiment de pace oricui le trecea pragul. Aici locuia Bănuțul de Argint, un copil cu o strălucire aparte. Spre deosebire de ceilalți copii din vecini, care erau uneori zgomotoși și se lăudau cu lucirile lor sclipitoare de aramă sau aur, Bănuțul de Argint era tăcut, cu un zâmbet cald și o privire senină. Fața lui avea o reflexie blândă, aidoma lunii într-o noapte clară de vară. Era un băiat sensibil, mereu curios să înțeleagă cum funcționează lumea, bun la suflet și gata oricând să împartă o bucată din pachetul lui cu cineva care avea nevoie.

În acea după-amiază de vineri, însă, pașii lui Bănuțul de Argint nu mai aveau aceeași vioiciune. Ușa casei s-a deschis încet, lăsând să se strecoare înăuntru un oftat adânc. Ghiozdanul i se părea mai greu ca niciodată, deși nu avea în el decât cărțile de școală și cutia goală de mâncare. S-a așezat la masa din bucătărie, și-a sprijinit obrazii în palme și a privit în gol, spre modelul floral al feței de masă. Nu a scos niciun cuvânt, dar tăcerea lui era la fel de zgomotoasă ca o furtună de vară.

Din camera alăturată a apărut Doamna Educație, mama lui. Ea era o ființă radiantă, mereu îmbrăcată cu o eleganță simplă, a cărei voce semăna cu cântecul unei viori. Avea o răbdare nesfârșită și un răspuns

pentru aproape orice întrebare, știind să transforme orice tristețe într-o lecție despre viață. Văzându-l pe fiul ei atât de abătut, Doamna Educație a pus deoparte cartea pe care o citea, a șters încet o cană de porțelan și s-a apropiat de masă, așezându-se pe scaunul de lângă el. A întins mâna și i-a mângâiat creștetul cu o blândețe care topește orice îngrijorare.

- Ai nori în privire astăzi, puiul meu de argint, a spus ea, cu un ton cald și liniștitor. Văd că spatele tău poartă o greutate pe care n-ai adus-o de dimineață. Vrei să scoți greutatea din suflet și să o punem aici, pe masă, între noi? Uneori, cuvintele fac ca poverile să devină mai ușoare, ca niște pene suflate de vânt.

Bănuțul a ridicat ochii spre ea. O lacrimă mică îi strălucea în colțul ochiului, reflectând lumina soarelui care se strecura prin fereastră. A clipit repede, încercând să fie curajos, dar inima lui era prea plină de amărăciune pentru a mai putea păstra tăcerea.

- Mamă, a început el, cu o voce care tremura ușor, de ce nu sunt și eu un bănuț de aur? De ce trebuie să fiu doar de argint? Astăzi, la școală, Bancnotele Cele Noi și Galbenii Strălucitori s-au jucat doar între ei. Ei strălucesc atât de tare în soare, iar toată lumea îi admiră. Eu... eu sunt doar argintiu. Nu sclilesc la fel de tare.

Doamna Educație a zâmbit, un zâmbet plin de o înțelepciune veche, pe care o dobândise de-a lungul anilor de studiu și de viață cumpătată. Nu l-a întrerupt,

știind că întrebările adevărate abia începeau să iasă la suprafață.

- Și asta nu e tot, a continuat Bănuțul, coborând din nou privirea spre mâinile sale mici. La pauza mare, când ne-am strâns în curtea școlii, toți și-au cumpărat bunătăți de la chioșc. Aveau pumni plini de bani de cheltuit pe care i-au primit de la părinții lor, doar așa, ca să își ia dulciuri vii colorate și sucuri acidulate. Când eu am scos pachetul de acasă, cu sandvișul pregătit de tine și mărul roșu... au râs de mine. Au spus că suntem săraci, că nu ne permitem să cumpărăm lucruri de la chioșc. M-am simțit atât de mic, mamă. Și mă întrebam... oare când voi primi și eu bicicleta aceea nouă, albastră, despre care tot vorbesc? Ceilalți deja au biciclete noi în fiecare an.

Liniștea s-a lăsat din nou în bucătărie. Se auzea doar ticăitul blând al ceasului de perete. Doamna Educație a oftat ușor, dar nu cu tristețe, ci cu o înțelegere profundă a durerii prin care trecea fiul ei. Știa că această zi avea să vină. Era ziua în care copilăria pură și inocentă se lovea de aparențele lumii exterioare, de comparații și de capcanele dorințelor nemăsurate.

- Of, băiatul meu curajos și blând, a rostit ea, luându-i ambele mâini într-ale ei. Să știi că valoarea ta nu stă în culoarea metalului din care ești făcut și nici în felul în care sclipești în ochii celor care nu știu să privească dincolo de suprafață. Aurul este moale, se zgârie repede și uneori orbește pe cel care îl privește prea mult. Argintul, în schimb, este puternic. Argintul purifică, rezistă în timp

și are o noblețe discretă. Tu ești făcut să durezi, să fii de încredere, să fii o bază solidă, nu doar o sclipire de moment. Cât despre pachetul tău cu mâncare și banii de buzunar ai celorlalți... aici este vorba despre o lecție mult mai profundă.

Bănuțul a ascultat, deși mintea lui încă era la ecoul râsetelor din curtea școlii. Cuvintele mamei îl linișteau, dar nu îi răspundeau pe deplin la întrebarea care îl măcina. Părea că cei din jur sunt mai fericiți pentru că au mai multe lucruri pe care le pot cumpăra imediat.

- Vezi tu, a continuat Doamna Educație, îndreptându-și spatele și privind cu o sclipire de mândrie în ochi, familia noastră are o filosofie diferită. Nu ne ghidăm viața după ce este la modă azi și uitat mâine. Noi credem în economisire, în cumpărare și în alegeri făcute cu cap, dar și cu suflet. Faptul că tu ai avut la școală un măr proaspăt și un sandviș făcut cu grijă acasă nu înseamnă că nu avem resurse. Înseamnă că am ales să nu risipim. Mâncarea pregătită acasă este hrănitoare, este făcută cu dragoste și, cel mai important, ne ajută să nu dăm valoarea noastră pe lucruri trecătoare, cum ar fi un suc care îți face rău sau un dulce plin de ambalaj strălucitor și nimic altceva.

- Dar bicicleta? a întrebat Bănuțul cu o voce mică, aproape ca un șoptă. Chiar am nevoie de o bicicletă nouă, ca a lor. A mea este deja prea mică și scârțâie la roata din spate.

- Aici trebuie să învățăm cel mai important secret al acestei lumi, a zâmbit mama, ridicând un deget ca și cum

ar fi dezvăluit un mister magic. Există o graniță fină, dar uriașă, între o nevoie și o dorință. O nevoie este ceva fără de care nu putem trăi sănătos și armonios: avem nevoie de mâncare, de o casă calduroasă, de haine curate, de educație și de dragoste. O dorință, pe de altă parte, este ceva ce ne-ar plăcea să avem, ceva ce ne-ar aduce bucurie, dar fără de care putem merge mai departe. Bicicleta ta albastră este o dorință frumoasă. Și pentru că este o dorință importantă pentru tine, o vom îndeplini. Dar nu prin magie și nu pe loc, pentru că lucrurile primite prea ușor își pierd la fel de ușor valoarea.

Bănuțul de Argint a făcut ochii mari. Nu se gândise niciodată că există o diferență între ce simțea că trebuie să aibă și ce avea cu adevărat nevoie.

- Și cum vom lua bicicleta, dacă nu acum? Ați uitat de ea?

- Niciodată nu uităm de visurile tale, i-a răspuns ea, râzând ușor. Dar aici intervine magia tatălui tău. Știi tu ce face tatăl tău, Domnul Buget, în fiecare seară când se așază la biroul lui, sub lumina lămpii verzi?

Băiatul a dat din cap că nu, amintindu-și doar silueta înaltă și protectoare a tatălui său, aplecată peste niște hârtii cu rânduri lungi, mutând mici jetoane de colo-colo cu o atenție desăvârșită.

- Tatăl tău, Domnul Buget, este gardianul resurselor noastre. Când l-am cunoscut, cu mulți ani în urmă, eram amândoi tineri. Eu citeam mult, învățam despre lume, iar

el avea un talent extraordinar de a face ordine în haos. Domnul Buget mi-a arătat că banii sunt ca niște semințe mici. Dacă le arunci la întâmplare, le mănâncă păsările sau sunt luate de vânt. Dar dacă le plantezi în pământ bun, dacă le uzi cu răbdare și le păzești de buruieni, ele cresc și devin copaci mari, care îți dau fructe și umbră ani la rând. Rolul tatălui tău în familia noastră este să ia semințele pe care le adunăm noi din munca noastră și să le împartă cu grijă: câteva semințe pentru nevoile de zi cu zi, câteva pentru zilele în care s-ar putea să plouă și să nu putem ieși la muncă, și o parte... o pune deoparte, într-un pământ special, pentru dorințele mari. Bicicleta ta crește acum în grădina tatălui tău. Are nevoie de timp, de planificare. În curând, vei putea să o culegi.

Ochii lui Bănuțul de Argint s-au luminat, iar spatele i s-a îndreptat. Imaginea banilor ca semințe care cresc și se transformă într-o bicicletă i se părea de-a dreptul fascinantă. Brusc, mărul pe care îl măncase la școală nu îi mai părea un semn de sărăcie, ci o dovadă că semințele lor erau păstrate pentru lucruri mult mai importante.

- Și tu, mamă? Tu ai avut dorințe când erai de vârsta mea? Ai așteptat mult să crească pomul dorințelor tale?

Doamna Educație a privit pe fereastră, pierdută o clipă în amintiri, cu un zâmbet nostalgic conturându-i-se pe buze.

- O, da. Când eram tânără, îmi doream nespuse de mult o colecție de enciclopedii cu coperti cartonate, cu pagini lucioase din care puteam învăța despre toate minunile